

SỞ HỮU NƯỚC NGOÀI, HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG VÀ GIÁ TRỊ DOANH NGHIỆP - NGHIÊN CỨU CÁC CÔNG TY TRÊN THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM

Ngày nhận: 11/12/2013
 Ngày nhận lại: 01/3/2014
 Ngày duyệt đăng: 10/3/2014
 Mã số: 03-14-NCTĐ-43

Võ Xuân Vinh (*)

Tóm tắt: Sở hữu nước ngoài, hiệu quả hoạt động và giá trị doanh nghiệp là một vấn đề lớn và là một chủ đề thu hút nhiều học giả trong lĩnh vực tài chính doanh nghiệp. Sử dụng các phương pháp hồi quy cho dữ liệu bảng bao gồm hồi quy tác động cố định và GMM (Generalized Methods of Moments), với dữ liệu nghiên cứu là các chỉ số tài chính của các doanh nghiệp niêm yết trên Sàn Giao dịch Chứng khoán TP.HCM giai đoạn 2007-2012, nghiên cứu này xem xét mối quan hệ giữa cấu trúc sở hữu và hiệu quả hoạt động của các công ty niêm yết. Kết quả cho thấy các công ty có sở hữu nước ngoài cao thì hiệu quả hoạt động cao và giá trị doanh nghiệp cũng cao. Bài báo có một số hàm ý trong việc khuyến khích sở hữu nước ngoài đối với các doanh nghiệp Việt Nam, kể cả các công ty cổ phần chưa niêm yết và các công ty niêm yết.

Từ khóa: Hiệu quả hoạt động, giá trị công ty, sở hữu nước ngoài.

Giới thiệu

Cùng với sự phát triển của thị trường chứng khoán (TTCK), số lượng các công ty niêm yết tăng dần qua các năm. Cho đến cuối năm 2012, số lượng các doanh nghiệp niêm yết trên Sàn Giao dịch Chứng khoán TP.HCM là 314 doanh nghiệp. Một trong những vấn đề đang được nhà đầu tư, các nhà lập pháp và các học giả quan tâm là vấn đề cấu trúc sở hữu, hiệu quả hoạt động và giá trị của doanh nghiệp. Các nhóm cổ đông khác nhau có những quyền lợi, lợi ích khác nhau, có những quan hệ khác nhau với chính phủ, với ngân hàng, với đối tác chiến lược nên cơ cấu sở hữu có ảnh hưởng lớn đến những quyết định của doanh nghiệp và tác động đến hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp khác nhau. Nhiều nghiên cứu xem xét tác động của sở hữu nước ngoài lên hiệu quả hoạt động và giá trị của doanh nghiệp, tuy nhiên kết quả chưa thống nhất (Belkhir, 2009; Fauzi và Locke 2012; Jones và các tác giả, 2005; La Porta và các tác giả, 2000; Lin và các tác giả, 2011;

Margaritis và Psillaki 2010; Porta và các tác giả, 1999; Yu, 2005).

Bài báo này nghiên cứu về mối quan hệ giữa sở hữu nước ngoài, hiệu quả hoạt động và giá trị doanh nghiệp trên TTCK Việt Nam với mẫu đại diện là các doanh nghiệp trên TTCK Việt Nam. Nghiên cứu này nhằm mục tiêu tìm hiểu về mối quan hệ nêu trên trên TTCK Việt Nam. Ngoài ra, nghiên cứu về sở hữu nước ngoài, hiệu quả hoạt động và giá trị doanh nghiệp ở Việt Nam chưa nhiều. Do vậy, đóng góp nữa của nghiên cứu là làm giàu cho kho tàng học thuật về chủ đề này ở Việt Nam. Nghiên cứu có một số hàm ý cho chính sách kinh tế hiện tại của chính phủ: (i) Chủ trương thu hút đầu tư nước ngoài bằng việc nâng trần sở hữu của nhà đầu tư nước ngoài trên TTCK; (ii) Thông qua kết quả có thể xem xét việc khuyến khích và hỗ trợ các nhà đầu tư nước ngoài tham gia đầu tư vào các doanh nghiệp cổ phần hóa và các doanh nghiệp IPO; (iii) Nghiên cứu về cấu trúc sở hữu và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp để hỗ trợ